

könyv
könyvtár
könyvtáros

1993
július

Megjelent a

**Magyar könyvészet 1991 : A Magyarországon megjelent könyvek
bibliográfiája
1-2. köt. Szakrendi rész
3. köt. Mutatók**

Kiadja és terjeszti az Országos Széchényi Könyvtár
1827 Budapest Budavári Palota F épület

Ára: 1870,- Ft

A **Magyar könyvészet : A Magyarországon megjelent könyvek bibliográfiája** című kiadvány a "Magyar nemzeti bibliográfia. Könyvek bibliográfiája" tárgyevi füzetekben közölt tételek éves, válogatott kumulációja.

A bibliográfia tételeit az Egyetemes Tizedes Osztályozás rendszeréből kialakított szakcsoportokban közli. A rokon szakcsoportokat általános szakutalók kapcsolják össze. Összetett tartalmú kiadványok esetében a tartalmilag legjellemzőbb szakcsoportba kerül a leírás, a további szakcsoportokban rövidített leírások (szakutalók) találhatóak.

A gyűjteményes kötetek leírásait analitikus feltárás egészíti ki. A bibliográfia szakrendes részét szótárrendszerű betűrendes mutató követi.

A kiadványok nemzetközi azonosító számait (ISBN, ISSN) külön index tartalmazza.

Megrendelhető: Országos Széchényi Könyvtár
Kiadványtár
1827 Budavári Palota F épület
Telefon: 175-7533/433-as mellék
Ügyintéző: Neményi Zsuzsa

KÖNYV, KÖNYVTÁR, KÖNYVTÁROS

1993. július

Tartalom

Mezei György: Vándorgyűlési előkészületek Győrött	3	
<i>Könyvtárpolitika</i>		
Rózsa György: A TPB melletti Szakirodalmi Információs Munkacsoportról .	5	
Darányi Sándor: A felsőoktatásban dolgozó könyvtárosok át- és továbbképzése	8	
Rózsa György: A könyvtárak és az EXPO	19	
Sonnevend Péter: Gondolatok a jövőről. A III. Nemzetközi Könyvtárközi Kölcsönzési és Dokumentumszolgáltatási Konferencia kapcsán	21	
<i>Műhelykérdések</i>		
Bényei Miklós: Hogyan tovább a helyismereti munkában?	25	
Kastaly Beatrix: Miért törekeny a könyvek papírja? Egy felmérés tapasztalatai: okok, következmények és változások	32	
<i>Könyvtári élet</i>		
Hegy Tamás: Nemzetközi könyvtári együttműködés	40	
Sonnevend Péter: Feljegyzések a főváros nyilvános könyvtáráról II.	45	
<i>Dokumentumok</i>		
Közművelődési könyvtárak	52	
Szakkönyvtárak	55	
<i>Perszonália</i>		
Halász Béla: Gróf Ervin 1925–1993	56	
<i>Extra Hungariam</i>		
Vít Richter: A prágai Nemzeti Könyvtár központi tároló raktára	57	
<i>Könyv és Nevelés</i>		
P. Kovács Imre: Iskolakönyvtári szívhangok	62	
<i>Holmi</i>		67
Futala Tibor: Balázs Sándor: Az információk hasznosítása, használata és haszna	71	
Lapunk e számában Gosztonyi Szonja fotográfiáiból válogattunk		

From the contents

- György Rózsa*: Activities of the Working Group on Information at the Committee of Science Policy (5);
Sándor Darányi: Retraining and expansion training of the librarians of academic libraries (8);
Péter Sonnevend: Meditation in connection with the 3rd International Conference on Interlending and Document Supply (21).

Cikkeink szerzői

Bényei Miklós, a Debreceni Megyei Könyvtár munkatársa; *Darányi Sándor*, az ELTE oktatója; *Halász Béla*, a Veszprémi Megyei Könyvtár igazgatója; *Hegyí Tamás*, az MKM Könyvtári osztály munkatársa; *Kastaly Beatrix*, az OSZK osztályvezetője; *Mezei György*, a Győri Városi Könyvtár ny. igazgatója; *P. Kovács Imre*, a Köznevelés h. főszerkesztője; *Vit Richter*, a Cseh Nemzeti Könyvtár munkatársa, a Cseh Könyvtárosok Egyesületének főtítkára; *Rózsa György*, az MTAK főigazgatója; *Sonnevend Péter*, az OSZK fősztályvezetője.

Szerkesztőbizottság
Poprády Géza elnök,
Domsa Károlyné, Maurer Péter,
Sóron László, Tóthné Környei Márta

A szerkesztőség tagjai:
Bereczky László főszerkesztő,
Bajai Mária tervezőszerkesztő,
Vajda Kornél olvasószerkesztő

A szerkesztőség címe: 1134 Bp., Váci út 19. – Telefon: 131-2992/120
Közreadja: a Könyvtári és Informatikai Kamara, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete, a Művelődési és Közoktatási Minisztérium, az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, az Országos Széchényi Könyvtár
Felelős kiadó: Maróti Istvánné igazgató
Készült az ETO-Print Nyomdaipari Kft.-ben
Felelős vezető: Balogh Mihály ügyvezető igazgató

Lapunk megjelenéséhez támogatást kaptunk a Művelődési és Közoktatási Minisztérium Közművelődési és Kulturális mecenatúrájától és a Magyar Hitelbank „Táncsics Mihály” Alapítványától

Terjeszti a Könyvtárellátó Vállalat
Előfizetési díj 1 évre 1488, 1/2 évre 744 forint. Egy szám ára 124 forint
HU-ISSN 1216-6804

Vándorgyűlési előkészületek Győrött

Tíz évvel ezelőtt, 1983-ban, Győrött találkoztak a könyvtárosok a XV. vándorgyűlésen. Ez évben a függetlenné vált Kisalföldi Könyvtárosok és Könyvtárak Egyesületét érte az a megtiszteltetés, hogy a XXV. vándorgyűlés házigazdája lehet. Őszintén megvallom, hogy igen erős bizonytalansági érzéssel mondtam igent az elnökségünk ülésén, amikor Mészáros Anti előterjesztette erre vonatkozó javaslatát, hiszen tíz évvel ezelőtt jól begyakorolt team állt mögöttem, mint igazgató mögött, ma pedig egyesületi elnökként csak egy szűkebb kör támogatására számíthattam. Ráadásul a könyvtári intézmények igazgatóinak ebben az időben lezajló változásai sem jelentettek olyan tényezőt, amelyek a vándorgyűlés megrendezésére ösztönöztek volna. Az, hogy mégis „fejest ugrotunk”, talán annak is köszönhető, hogy Mészáros Anti, mint a „Kultourist” utazási iroda önálló vállalkozója, ígéretet tett a rendezvény szervezésének „nonprofit” alapon történő lebonyolítására. Ez arra is biztatott, hogy ne csak beszéljünk arról, hogy a könyvtárak és könyvtáros szervezetek is vállalkozzanak, hanem végre ténylegesen tegyünk valamit ebben az irányban. Jelszó lett tehát: kockázat nélkül nincsen eredmény és ezt Papp Pista megtoldotta még azzal, hogy siker esetén az az MKE dicsősége lesz, ha kudarc, akkor azt a KKKE könyvelheti el. Most, az előkészületek idején úgy látjuk, hogy a vándorgyűlés egyenlege az MKE sikerszámláján fog jelentkezni, ha nem is annyira kirobbanó formában, mint tíz évvel ezelőtt.

Előkészületeinkről el kell mondanunk, hogy a megyei város önkormányzata kezdettől fogva mellénk állt, és anyagi-erkölcsi támogatást adott a megyei közgyűlés is. *Kolozsváry Ernő* polgármester úr, úgyis mint Magyarország egyik kiemelkedő műgyűjtője, *dr. Horváth Tibor* MKE elnök személyes felkérésére készséggel vállalt fővédnöki szerepet a rendezvény felett, amelynek helyszínéül a tíz évvel ezelőtt is jól bevált Győri Nemzeti Színház (plenáris ülés) és a Széchenyi István Műszaki Főiskolát választottuk. A gazdálkodási helyzet megváltozása miatt azonban ma már nem számíthatunk a termék ingyenes használatára, ezért a terembérleti költségek jelentős megterhelést okoztak a vándorgyűlés költségvetésében, és ez sajnos, a szervezési-részvételi díjban is visszatükröződik. Számolni kellett azzal is, hogy viszonylag magas lesz a dunántúli megyékből az ún. egynapos résztvevők száma, akik szervezési díjat nem fizetnek, látogatóként viszont részt vesznek a rendezvényeken, és így a terembérleti díjat részükre is fizetnünk kell.

A témák kiválasztásában nagyfokú önállóságot kaptak az egyes szervezetek, míg a fő témát a korábbi szokásoknak megfelelően az MKE Elnöksége és Tanácsa határozta meg: Művészetek és a könyvtár. Az előadók kiválasztása és felkérése szintén a szervezetek hatáskörébe tartozott. Szerettük volna megvalósítani azt a jól bevált külföldi gyakorlatot, hogy a felkért előadók adjanak le tartalmi kivonatot az előadásukról, sajnos ezt nem sikerült megoldani. Úgy érezzük, hogy ezt a következő vándorgyűlések alkalmával meg kell oldani, mert ezzel a vándorgyűlések tartalmi színvonalát tudjuk magasabbra, ha úgy tetszik, európai színvonalra emelni. Az írásbeli anyag közreadását a jelenlegi munkaadóm (Czipin und Partner Managementberatung GmbH., Salzburg) tanácsadói

is rendszeresen alkalmazzák, hiszen náluk egy munkaműhely (workshop) sem történhet írásbeli kivonatok közreadása nélkül.

Nem kívánok itt részletesen foglalkozni a fő téma kiválasztásának kérdéseivel, hiszen az időközben kiküldött tájékoztatónk azt részletesen tartalmazza, az előadók nevével együtt. Mindenesetre a névsor arra enged következtetni, hogy érdekes, szakmailag újat adó előadásokra lehet számítani, melyeknek szeretnénk, ha a sajtóban megfelelő visszhangja lenne.

A dunántúli megyei szervezetek együttes tanácskozására a témát egyesületünk javasolta. A téma kiválasztásánál abból indultunk ki, hogy komoly gondot jelent a könyvtáraknak a letűnt korszak „bestsellereinek” a sorsa, gondjuk van azzal, mi legyen pl. *Berkesi András* egykoron „halhatatlan” műveivel. Távol áll tőlünk bármilyen cenzúra vagy tiltott könyvek jegyzékének a bevezetési szándéka, nem vagyunk hívei a könyvégetésnek és a selejtezésnek sem, mégis módot kell találnunk arra, hogy ezeket a főlös számban megtalálható könyveket csak az értéküknek megfelelő mennyiségben őrizték meg a könyvtárak. A megoldást erre, úgy gondolom, közösen könnyebb lesz megtalálni.

A szekcióülések részletes programja is gazdag választékot nyújt a vándorgyűlés résztvevőinek, ezeknek értékelése majd a beszámoló feladata lesz. Meglátásunk szerint a legtöbb téma kiválasztása nagyon időszerű és mutatja azt a gondosságot, amellyel a szekciók vezetősege tagjai szakmai tudásának a növelésére törekedik.

A vándorgyűlésnek lassan már hagyománya lesz, hogy lehetőséget nyújtunk a könyvtárberendező, könyvkereskedő és szolgáltatásokat nyújtó kereskedelmi cégeknek termékeik és szolgáltatásaik bemutatására. Sajnos, az idén nélkülözni kellett a kiállítás előkészítésében és szakmai rendezésében *Kovács Dezső* kollégánk gazdag tapasztalatait, aki más irányú elfoglaltsága miatt nem tudta a rendezést elvállalni. A korábbi kiállítások címlistáját segítségképp megkaptuk az MKE-től, valamilyen fokozott nyugat-európai mobilitás következtében azonban a címlista alapján kiküldött meghívók mintegy 30%-a „elköltözött, cím hátrahagyása nélkül” jelzéssel érkezett vissza. Néhány korábbi kiállítónk pedig az augusztusi szabadságokra való hivatkozással nem jelenik meg személyesen. Ennek ellenére reméljük, hogy eredményes lesz a kiállítás, hiszen több új cég is jelezte részvételi szándékát és a korábbiak is érdekes anyagokkal fogják várni a kiállítást felkereső könyvtárosokat.

Új gondolat volt részünkről az, hogy az ugyancsak győri indítású „Magyar Könyvtárügyért Alapítvány” és a KKKE közös előkészítésében emlékérem kiadását tervezzük, *Lebó Ferenc* éremművész tervezésében. Bár az időközben jelentkező problémák a megvalósítást késleltetik, az érme mégis emléket fog állítani a XXV. vándorgyűlésnek. Az alapítvánnyal kapcsolatban szándékunk, hogy közreadjuk a támogatók névsorát és a befizetett összegeket, arra kérve a kollégákat, hogy lehetőségeikhez mérten támogassák az alapítvány célkitűzéseit.

Tájékoztatóm befejezéséül a szakmai tapasztalatcserék gazdag kínálatát szeretném megemlíteni. A vándorgyűlés befejező napja 7 lehetőséget kínál arra, hogy a vendégek megismerkedjenek a Hármashatár Régió (Bécs-Pozsony-Győr háromszög) könyvtári és egyéb nevezetességeivel. Az előzetes szervezés során mind a szlovákiai, mind a burgenlandi szervek és intézmények igen előzékenyek voltak, sőt a Burgenland Tartományi Könyvtár anyagi támogatást is ajánlott fel.

A Kisalföldi Könyvtárosok és Könyvtárak Egyesülete tehát felkészülten és sok szeretettel várja a Győrbe látogató könyvtáros kollégákat, és nevükben minden kollégát tisztelettel köszönt:

Mezei György